ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
PAOLO MENGOZZI
της 31ης Μαΐου 2017 [1]

Συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-673/15 P έως C-676/15 P

The Tea Board
κατά

Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO)

«Αίτηση αναιρέσεως – Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 – Άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β′ – Ανακοπή εκ μέρους δικαιούχου συλλογικών σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρο 66, παράγραφος 2 – Συλλογικά σήματα συνιστάμενα σε γεωγραφική ένδειξη – Λειτουργία – Σύγκρουση με αίτηση καταχωρίσεως ατομικού σήματος – Κίνδυνος συγχύσεως – Έννοια – Ομοιότητα μεταξύ προϊόντων ή υπηρεσιών – Κριτήρια εκτιμήσεως – Άρθρο 8, παράγραφος 5 – Λεκτικό και εικονιστικό σήμα το οποίο περιέχει το λεκτικό στοιχείο "darjeeling" – Προγενέστερο συλλογικό σήμα συνιστάμενο στη γεωγραφική ένδειξη "Darjeeling"»

1. Με τις αιτήσεις αναιρέσεως που άσκησε, η The Tea Board ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει εν μέρει τις αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 2ας Οκτωβρίου 2015, The Tea Board κατά ΓΕΕΑ – Delta Lingerie (Darjeeling) (T-624/13, EU:T:2015:743), της 2ας Οκτωβρίου 2015, The Tea Board κατά ΓΕΕΑ – Delta Lingerie (Darjeeling collection de lingerie) (T-625/13, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:742), της 2ας Οκτωβρίου 2015, The Tea Board κατά ΓΕΕΑ – Delta Lingerie (DARJEELING collection de lingerie) (T-626/13, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:741) και της 2ας Οκτωβρίου 2015, The Tea Board κατά ΓΕΕΑ – Delta Lingerie (Darjeeling) (T-627/13, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:740) (στο εξής, από κοινού: αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις), με τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε εν μέρει τις προσφυγές ακυρώσεως που είχε ασκήσει η ίδια κατά των αποφάσεων του δεύτερου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), της 11ης και της 17ης Σεπτεμβρίου 2013 (R 1387/2012-2, R 1501/2012-2, R 1502/2012-2 και R 1504/2012-2, στο εξής: επίδικες αποφάσεις), σχετικά με διαδικασίες ανακοπής μεταξύ της The Tea Board και της Delta Lingerie. Οι αποφάσεις αυτές του Γενικού Δικαστηρίου αποτελούν επίσης το αντικείμενο τεσσάρων ανταναιρέσεων, οι οποίες ασκήθηκαν από την Delta Lingerie.

I. Το νομικό πλαίσιο

2. Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του κανονισμού 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης [2], δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση «τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν, στο εμπόριο, προς δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών του προϊόντος ή της υπηρεσίας».

1 Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 ΕΕ 2009, L 78, σ. 1.

3. Το άρθρο 66 του ίδιου κανονισμού, με τίτλο «Συλλογικά [σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης]», έχει ως εξής:

«1. Συλλογικά [σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης] δύνανται να αποτελέσουν τα [σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης] που προσδιορίζονται ως συλλογικά κατά την κατάθεση και είναι ικανά να διακρίνουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες των μελών της δικαιούχου οργάνωσης του σήματος από εκείνα άλλων επιχειρήσεων. Δύνανται να καταθέτουν συλλογικά [σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης] οι οργανώσεις κατασκευαστών, παραγωγών, παρεχόντων υπηρεσίες ή εμπόρων, οι οποίες, σύμφωνα με τη νομοθεσία στην οποία υπάγονται, έχουν την ικανότητα να είναι, ιδίω ονόματι, υποκείμενα πάσης φύσεως δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, να συμβάλλονται ή να ενεργούν άλλες δικαιοπραξίες και να παρίστανται ενώπιον δικαστηρίου, καθώς επίσης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, συλλογικά [σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης] κατά την έννοια της παραγράφου 1 μπορούν να αποτελέσουν σημεία ή ενδείξεις που δύνανται να χρησιμεύσουν στο εμπόριο για δήλωση της γεωγραφικής προέλευσης των προϊόντων ή των υπηρεσιών. Το συλλογικό σήμα δεν επιτρέπει στον δικαιούχο να απαγορεύει στους τρίτους τη χρήση στις συναλλαγές τέτοιων σημείων ή ενδείξεων, εφόσον αυτή η χρήση γίνεται σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία ή το εμπόριο· ειδικότερα, αυτό το σήμα δεν μπορεί να αντιταχθεί σε τρίτο που έχει δικαίωμα να χρησιμοποιεί γεωγραφική ονομασία.

3. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στα συλλογικά [σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης], εκτός αν τα άρθρα 67 έως 74 προβλέπουν άλλως.»

II. Το ιστορικό της διαφοράς και οι επίδικες αποφάσεις

4. Το ιστορικό της διαφοράς, όπως προκύπτει από τις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις, είναι συνοπτικώς το ακόλουθο.

5. Στις 22 Οκτωβρίου 2010, η Delta Lingerie υπέβαλε αιτήσεις καταχωρίσεως κοινοτικών σημάτων στο ΓΕΕΑ, δυνάμει του κανονισμού 207/2009.

6. Τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση είναι:

– το κατωτέρω εικονιστικό σημείο, το οποίο περιέχει το λεκτικό στοιχείο «darjeeling», με λευκούς χαρακτήρες, εντός παραλληλόγραμμου ανοιχτού πράσινου χρώματος:

– το κατωτέρω εικονιστικό σημείο, το οποίο περιέχει το λεκτικό στοιχείο «darjeeling collection de lingerie», με λευκούς χαρακτήρες εντός παραλληλόγραμμου ανοιχτού πράσινου χρώματος:

– το κατωτέρω εικονιστικό σημείο, το οποίο περιέχει το λεκτικό στοιχείο «darjeeling collection de lingerie», με μαύρους χαρακτήρες σε λευκό φόντο:

– το κατωτέρω εικονιστικό σημείο, το οποίο περιέχει το λεκτικό στοιχείο «darjeeling», με μαύρους χαρακτήρες σε λευκό φόντο:

7. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τις οποίες ζητήθηκε η καταχώριση υπάγονται στις κλάσεις 25, 35 και 38 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και

τροποποιηθεί [3].

8. Οι αιτήσεις καταχωρίσεως κοινοτικών σημάτων δημοσιεύθηκαν στις 7 Ιανουαρίου 2011 στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων*, τεύχος 4/2011.

9. Στις 7 Απριλίου 2011, η The Tea Board, φορέας που ιδρύθηκε βάσει του ινδικού νόμου 29 του 1953 για το τσάι και είναι αρμόδιος για τη διαχείριση της παραγωγής τσαγιού, άσκησε, δυνάμει του άρθρου 41 του κανονισμού 207/2009, ανακοπή κατά της καταχωρίσεως των σημάτων των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που αναφέρονται ανωτέρω, στη σκέψη 7.

10. Η ανακοπή στηριζόταν στα εξής προγενέστερα σήματα:

– στο προγενέστερο λεκτικό συλλογικό σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης DARJEELING, η καταχώριση του οποίου είχε ζητηθεί στις 7 Μαρτίου 2005 και το οποίο καταχωρίστηκε στις 31 Μαρτίου 2006 με αριθμό 4325718.

– στο προγενέστερο εικονιστικό συλλογικό σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οποίο κατατέθηκε αίτηση καταχωρίσεως στις 10 Νοεμβρίου 2009 και το οποίο καταχωρίστηκε στις 23 Απριλίου 2010 με αριθμό 8674327 και παρατίθεται κατωτέρω:

11. Τα δύο συλλογικά σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσδιορίζουν προϊόντα που εμπίπτουν στην κλάση 30 και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «Τσάι».

12. Οι λόγοι που προβλήθηκαν προς στήριξη της ανακοπής ήταν οι προβλεπόμενοι στο άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 5, του κανονισμού 207/2009.

13. Από τις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις προκύπτει ότι η The Tea Board προσκόμισε ενώπιον του τμήματος προσφυγών στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι το λεκτικό στοιχείο «darjeeling», δηλαδή το κοινό λεκτικό στοιχείο των αντιπαρατιθέμενων σημείων, συνιστά προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη για το τσάι, η οποία καταχωρίστηκε μέσω του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 1050/2011 της Επιτροπής, της 20ής Οκτωβρίου 2011, για την καταχώριση ονομασίας στο μητρώο των προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων [Darjeeling (ΠΓΕ)] [4], κατόπιν αιτήσεως που ελήφθη στις 12 Νοεμβρίου 2007. Αυτός ο εκτελεστικός κανονισμός εκδόθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 510/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2006,

3 Αυτά τα προϊόντα και οι υπηρεσίες αντιστοιχούν στις ακόλουθες περιγραφές: Για την κλάση 25: «Γυναικεία εσώρουχα και εσωτερικά ενδύματα ημέρας και νυκτός και, συγκεκριμένα, κορσέδες, κορμάκια, μπούστα, διαφανή κορμάκια, στηθόδεσμοι, κιλότες, σλιπάκια, τάνγκα, μανικέτια, βρακάκια, σώβρακα, ελαστικές ζώνες με ζαρτιέρες σε ένα ενιαίο κομμάτι, καλτσοδέτες, γυναικείες καλτσοδέτες, γυναικεία αμάνικα φανελάκια, νυχτικάκια, κολάν, καλσόν, ενδύματα μπάνιου· ενδύματα, πλεκτά είδη ένδυσης, εσώρουχα πολυτελείας, πλεκτές μπλούζες χωρίς μανίκια, κοντομάνικες μπλούζες, κορσέδες, κορμάκια, μποά, πουκαμίσες, φόρμες, εσάρπες, καμιζόλες-κιλότες, πιτζάμες, ανδρικά νυκτικά, παντελόνια, παντελόνια-εσώρουχα, σάλια, γυναικείες ρόμπες, ρόμπες, μπουρνούζια, ενδύματα μπάνιου, ανδρικά μαγιό τύπου σώβρακο, μεσοφόρια, φουλάρια»· για την κλάση 35: «Υπηρεσίες λιανικής πώλησης γυναικείων εσωρούχων και γυναικείων ειδών εσωρούχων πολυτελείας, αρωμάτων, eau-de-toilette και καλλυντικών, λευκών ειδών για το σπίτι και το μπάνιο· υπηρεσίες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών για τη δημιουργία και εκμετάλλευση σημείων λιανικής πώλησης και κεντρικών αγορών λιανικής πώλησης και διαφήμισης· υπηρεσίες προώθησης πωλήσεων (για λογαριασμό τρίτων), διαφήμιση, διοίκηση επιχειρήσεων, διαχείριση επιχειρήσεων, διαφήμιση σε δίκτυο πληροφορικής επί γραμμής, διανομή διαφημιστικού υλικού (φυλλαδίων, προσπέκτους, δωρεάν εφημερίδων, δειγμάτων), υπηρεσίες συνδρομής σε εφημερίδες για λογαριασμό τρίτων· επιχειρηματική πληροφόρηση ή έρευνα· διοργάνωση εκδηλώσεων, εκθέσεων για εμπορικούς ή διαφημιστικούς σκοπούς, διαφημιστική διαχείριση, εκμίσθωση διαφημιστικού χώρου, ραδιοφωνική διαφήμιση, τηλεοπτική διαφήμιση, διαφημιστική χορηγία»· για την κλάση 38: «Τηλεπικοινωνίες, μετάδοση μηνυμάτων και εικόνων με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή, υπηρεσίες αλληλεπιδραστικής ενσύρματης εκπομπής με αντικείμενο την παρουσίαση προϊόντων, επικοινωνίες μέσω τερματικών ηλεκτρονικών υπολογιστών, μετάδοση (διαβίβαση) δεδομένων μέσω ανοικτού, κλειστού και παγκόσμιου ηλεκτρονικού δικτύου».

4 ΕΕ 2011, L 276, σ. 5.

για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων[5], ο οποίος, εν τω μεταξύ, αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων[6].

14. Με τέσσερις αποφάσεις, οι οποίες εκδόθηκαν στις 31 Μαΐου, 11 Ιουνίου και 10 Ιουλίου 2012, το τμήμα ανακοπών απέρριψε τις ανακοπές. Στις 27 Ιουλίου και 10 Αυγούστου 2012, η The Tea Board άσκησε ενώπιον του ΓΕΕΑ προσφυγές κατά των αποφάσεων αυτών.

15. Με τις επίδικες αποφάσεις, το δεύτερο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε τις προσφυγές και επικύρωσε τις αποφάσεις του τμήματος ανακοπών. Έκρινε, ειδικότερα, ότι, καθόσον δεν υπήρχε ομοιότητα μεταξύ των προϊόντων και των υπηρεσιών που καλύπτονταν από τα αντιπαρατιθέμενα σημεία, δεν υπήρχε κίνδυνος συγχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009. Απέρριψε, επίσης, τον ισχυρισμό περί παραβάσεως του άρθρου 8, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού, για τον λόγο ότι τα στοιχεία που είχε προσκομίσει η The Tea Board δεν επαρκούσαν προκειμένου να αποδειχθεί ότι συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του εν λόγω άρθρου.

III. Οι αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις

16. Η The Tea Board άσκησε τέσσερις προσφυγές ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου με αίτημα την ακύρωση των τεσσάρων επίδικων αποφάσεων.

17. Προς στήριξη των προσφυγών της, προέβαλε δύο λόγους ακυρώσεως. Με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, υποστήριξε ότι το τμήμα προσφυγών εσφαλμένως είχε απορρίψει την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009, εκτιμώντας ότι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες τα οποία αφορούν τα αντιπαρατιθέμενα σημεία ήταν απολύτως διαφορετικά. Στο πλαίσιο του λόγου αυτού, η The Tea Board προσήψε ιδίως στο τμήμα προσφυγών ότι είχε σφάλει ως προς την έκταση της προστασίας που παρέχεται στα συλλογικά σήματα του άρθρου 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 –των οποίων η ουσιώδης λειτουργία συνίσταται στη διασφάλιση ότι τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες τις οποίες αφορούν προέρχονται από επιχείρηση ευρισκόμενη στην υποδεικνυόμενη ζώνη γεωγραφικής προελεύσεως- και ότι είχε προβεί, εν προκειμένω, στο ίδιο είδος εκτιμήσεως στο οποίο θα είχε προβεί για να εκτιμήσει την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως μεταξύ δύο ατομικών σημάτων. Με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού, η The Tea Board υποστήριξε ότι το τμήμα προσφυγών εσφαλμένως έκρινε ότι δεν πληρούνταν στην επίδικη υπόθεση οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διατάξεως αυτής.

18. Όσον αφορά τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ο λόγος αυτός ήταν αβάσιμος. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι, στο μέτρο που από καμία διάταξη του κεφαλαίου του κανονισμού 207/2009 που αφορά τα συλλογικά σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορεί να συναχθεί ότι η ουσιώδης λειτουργία των συλλογικών σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένων αυτών που αποτελούνται από ένδειξη η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί προκειμένου να υποδηλωθεί η γεωγραφική προέλευση των οικείων προϊόντων και υπηρεσιών, διαφέρει από εκείνη των ατομικών σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να θεωρηθεί ότι η εν λόγω λειτουργία συνίσταται, όπως και για τα ατομικά σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη διάκριση των προϊόντων ή των υπηρεσιών που φέρουν το σήμα με κριτήριο τον συγκεκριμένο οργανισμό από τον οποίον προέρχονται και όχι με κριτήριο τη γεωγραφική τους προέλευση. Αφού απέρριψε τα αντίθετα επιχειρήματα της The Tea Board, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, όταν, στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής, τα αντιπαρατιθέμενα σημεία είναι, αφενός, συλλογικά σήματα και,

5 ΕΕ 2006, L 93, σ. 12.

6 ΕΕ 2012, L 343, σ. 1.

αφετέρου, ατομικά σήματα, η σύγκριση των οικείων προϊόντων και υπηρεσιών πρέπει να πραγματοποιείται βάσει των ιδίων κριτηρίων με αυτά τα οποία εφαρμόζονται όταν εκτιμάται η ομοιότητα ή η ταυτότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών που καλύπτονται από δύο ατομικά σήματα. Κατ' εφαρμογήν των κριτηρίων αυτών, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι έπρεπε να επικυρωθεί το συμπέρασμα του τμήματος προσφυγών, σύμφωνα με το οποίο ουδεμία σχέση υφίσταται μεταξύ των προϊόντων και των υπηρεσιών τις οποίες αφορούσαν οι αιτήσεις καταχωρίσεως σήματος και του προϊόντος το οποίο αφορούσαν τα προγενέστερα σήματα, το δε απλό ενδεχόμενο να θεωρήσει το ενδιαφερόμενο κοινό ότι τα εν λόγω προϊόντα και υπηρεσίες έχουν την ίδια γεωγραφική προέλευση δεν αρκεί για να αποδειχθεί η μεταξύ τους ομοιότητα ή ταυτότητα, για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, ακόμη και όταν εξετάζεται η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως μεταξύ συλλογικών και ατομικών σημάτων, η ομοιότητα των αντιπαρατιθέμενων σημείων δεν μπορεί να αντισταθμίσει την ανυπαρξία οποιασδήποτε ομοιότητας μεταξύ των προϊόντων ή των υπηρεσιών τα οποία αφορούν τα εν λόγω σημεία.

19. Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε κατ' αρχάς ότι δεν αμφισβητούνταν από τους διαδίκους ότι τα αντιπαρατιθέμενα σημεία είναι πανομοιότυπα από φωνητικής απόψεως και παρουσιάζουν πολύ μεγάλη ομοιότητα από οπτικής απόψεως. Στη συνέχεια, διαπίστωσε ότι το τμήμα προσφυγών δεν είχε καταλήξει σε οριστικό συμπέρασμα ούτε ως προς την ύπαρξη φήμης των προγενέστερων σημάτων ούτε ως προς την ύπαρξη συνδέσμου μεταξύ των αντιπαρατιθεμένων σημείων κατά την αντίληψη του ενδιαφερόμενου κοινού, αλλά είχε στηριχθεί, για τις ανάγκες της αναλύσεως στην οποία προέβη, σε δύο υποθετικές βάσεις, δηλαδή, πρώτον, στο ότι είχε αποδειχθεί ιδιαιτέρως ευρεία φήμη των προγενέστερων σημάτων και, δεύτερον, στο πιθανό ενδεχόμενο να συσχετίσει το ενδιαφερόμενο κοινό τα αντιπαρατιθέμενα σημεία. Όσον αφορά τους διαλαμβανόμενους στο άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009 κινδύνους, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ορθώς το τμήμα προσφυγών είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχε κίνδυνος βλάβης του διακριτικού χαρακτήρα των προγενέστερων σημάτων και είχε αποκλείσει το ενδεχόμενο βλάβης της φήμης των προγενέστερων σημάτων από τη χρήση των σημάτων των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση. Αντιθέτως, όσον αφορά τον κίνδυνο να αντλήσουν τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη των προγενέστερων σημάτων, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, δεδομένου ότι οι επίδικες αποφάσεις στηρίζονται στην υποθετική βάση περί εξαιρετικής φήμης των προγενέστερων σημάτων, οι θετικές ποιοτικές ιδιότητες που υποδηλώνει το λεκτικό στοιχείο «darjeeling», το οποίο είναι κοινό στα αντιπαρατιθέμενα σημεία, είναι δυνατόν να αποδοθούν σε ορισμένα από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τις οποίες αφορούν τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση και, κατά συνέπεια, να καταστήσουν τα σήματα αυτά ελκυστικότερα. Ως εκ τούτου, έκρινε ότι οι επίδικες αποφάσεις έπρεπε να ακυρωθούν εν μέρει, στο μέτρο που το τμήμα προσφυγών δεν είχε δεχθεί την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009, αποκλείοντας, όσον αφορά το σύνολο των προϊόντων της κλάσεως 25 και των υπηρεσιών λιανικής πωλήσεως της κλάσεως 35 που καλύπτονται από τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση, την ύπαρξη κινδύνου αντλήσεως οφέλους από τη χρήση χωρίς νόμιμη αιτία των σημάτων αυτών.

IV. Οι αιτήσεις αναιρέσεως

1. Διαδικασία

20. Με δικόγραφα της 14ης Δεκεμβρίου 2015, η The Tea Board άσκησε τέσσερις αιτήσεις αναιρέσεως κατά των αναιρεσιβαλλομένων αποφάσεων. Με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου της 12ης Φεβρουαρίου 2016, αποφασίστηκε η συνεκδίκαση των υποθέσεων προς διευκόλυνση της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

21. Με χωριστό δικόγραφο της 11ης Απριλίου 2016, η Delta Lingerie, παρεμβαίνουσα στον πρώτο βαθμό, άσκησε ανταναίρεση κατά των αναιρεσιβαλλομένων αποφάσεων. Η The Tea Board, το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) και η Delta Lingerie ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους προφορικώς κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 25ης Ιανουαρίου 2017.

2. Τα αιτήματα των διαδίκων στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως

22. Σε όλες τις υποθέσεις, η The Tea Board ζητεί από το Δικαστήριο να ακυρώσει εν μέρει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση στο μέτρο που το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή σε σχέση με τις υπηρεσίες που καλύπτονται από τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση στην κλάση 35, εκτός από τις «υπηρεσίες λιανικής πώλησης γυναικείων εσωρούχων και γυναικείων ειδών εσωρούχων πολυτελείας, αρωμάτων, eau-de-toilette και καλλυντικών, λευκών ειδών για το σπίτι και το μπάνιο», και στην κλάση 38, να αναπέμψει, αν χρειαστεί, την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο και να καταδικάσει το EUIPO στα δικαστικά έξοδα.

23. Σε όλες τις υποθέσεις, το EUIPO και η Delta Lingerie ζητούν από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει την The Tea Board στα δικαστικά έξοδα.

3. Τα αιτήματα των διαδίκων στο πλαίσιο της ανταναιρέσεως

24. Σε όλες τις υποθέσεις, η Delta Lingerie ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει εν μέρει τις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις στο μέτρο που το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε τις επίδικες αποφάσεις όσον αφορά τα προϊόντα τα οποία αφορούσαν τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση και τα οποία εμπίπτουν στην κλάση 25 και τις «υπηρεσίες λιανικής πώλησης γυναικείων εσωρούχων και γυναικείων ειδών εσωρούχων πολυτελείας, αρωμάτων, eau-de-toilette και καλλυντικών, λευκών ειδών για το σπίτι και το μπάνιο», τις οποίες αφορούν τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση και οι οποίες εμπίπτουν στην κλάση 35, να αναπέμψει, αν χρειαστεί, την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο και να καταδικάσει την The Tea Board στα δικαστικά έξοδα.

25. Σε όλες τις υποθέσεις, το EUIPO και η The Tea Board ζητούν από το Δικαστήριο να απορρίψει την ανταναίρεση και να καταδικάσει την Delta Lingerie στα δικαστικά έξοδα.

V. Εκτίμηση

1. Επί των αιτήσεων αναιρέσεως

26. Προς στήριξη των αιτήσεών της αναιρέσεως, η The Tea Board προβάλλει δύο λόγους αναιρέσεως, από τους οποίους ο πρώτος αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 και ο δεύτερος από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 5, του ίδιου κανονισμού.

1. Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009

27. Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως όλων των αιτήσεων αναιρέσεως που ασκήθηκαν από την The Tea Board υποδιαιρείται σε τρία σκέλη. Το πρώτο σκέλος αντλείται από εσφαλμένο προσδιορισμό της ουσιώδους λειτουργίας των συλλογικών σημάτων στα οποία αναφέρεται το άρθρο 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009. Το δεύτερο σκέλος αντλείται από πλάνη ως προς τα εφαρμοστέα κριτήρια εκτιμήσεως της ομοιότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών σε περίπτωση συγκρούσεως μεταξύ

ενός τέτοιου συλλογικού σήματος και ενός σημείου το οποίο ζητείται να καταχωριστεί ως ατομικό σήμα. Τέλος, με το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η The Tea Board υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο προσδιόρισε εσφαλμένως τη φύση του κινδύνου συγχύσεως όταν υπάρχει τέτοιου είδους σύγκρουση.

28. Θα εξετάσω κατ' αρχάς το πρώτο από τα τρία σκέλη που απαριθμούνται ανωτέρω, στη συνέχεια, κατά λογική σειρά, το τρίτο σκέλος, που αφορά τη φύση του κινδύνου συγχύσεως και, τέλος, το δεύτερο σκέλος.

1) *Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως: εσφαλμένος προσδιορισμός της ουσιώδους λειτουργίας των συλλογικών σημάτων στα οποία αναφέρεται το άρθρο 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009*

29. Με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η The Tea Board υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο ή/και παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, κρίνοντας ότι η ουσιώδης λειτουργία ενός συλλογικού σήματος κατά την έννοια του άρθρου 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, το οποίο συνίσταται σε ένδειξη που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να υποδηλώσει τη γεωγραφική προέλευση των οικείων προϊόντων δεν διαφέρει από την ουσιώδη λειτουργία του συλλογικού σήματος κατά την έννοια του άρθρου 66, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού και ότι, ως εκ τούτου, η λειτουργία των σημάτων εξυπηρετεί, και στις δύο περιπτώσεις, την ένδειξη της εμπορικής προελεύσεως.

30. Η The Tea Board προβάλλει τέσσερα επιχειρήματα προς στήριξη αυτού του σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως.

31. Πρώτον, στηρίζεται στη διαπίστωση ότι το άρθρο 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 αποτελεί εξαίρεση σε σχέση με τον απόλυτο λόγο απαραδέκτου που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του ίδιου κανονισμού, χωρίς, ωστόσο, να εξηγεί με ποιον τρόπο η διαπίστωση αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί προς υποστήριξη της απόψεώς της ότι η ουσιώδης λειτουργία των συλλογικών σημάτων τα οποία αφορά η πρώτη από τις διατάξεις αυτές διαφέρει από εκείνη των λοιπών συλλογικών σημάτων.

32. Παρότι το πρώτο αυτό επιχείρημα δεν αναπτύσσεται λεπτομερώς, είναι σκόπιμο να αναλυθεί εμβριθώς η σχέση μεταξύ των δύο προαναφερθεισών διατάξεων του κανονισμού 207/2009, προκειμένου να προσδιοριστεί καλύτερα η ratio της εξαιρέσεως που προβλέπει το άρθρο 66, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού.

33. Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, όπως έχει διευκρινίσει το Δικαστήριο, καθένας από τους λόγους απαραδέκτου της καταχωρίσεως που απαριθμούνται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009 είναι ανεξάρτητος από τους άλλους[7] και ότι το γενικό συμφέρον που λαμβάνεται υπόψη κατά την εξέταση καθενός από τους λόγους αυτούς απαραδέκτου μπορεί ή και πρέπει να αντανακλά διαφορετικές εκτιμήσεις, ανάλογα με τον προβαλλόμενο λόγο απαραδέκτου[8].

34. Αποφαινόμενο επί της ερμηνείας του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ[9] -το περιεχόμενο του οποίου, καθό μέρος μας ενδιαφέρει εν προκειμένω, ήταν το ίδιο με εκείνο του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 207/2009–, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι η διάταξη αυτή «επιδιώκει ένα σκοπό γενικού συμφέροντος, που επιβάλλει να μπορούν τα σημεία ή οι ενδείξεις που περιγράφουν τις κατηγορίες προϊόντων ή υπηρεσιών για τις

7 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 2004, ΓΕΕΑ κατά Erpo Möbelwerk (C-64/02 P, EU:C:2004:645, σκέψη 39).

8 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, Henkel κατά ΓΕΕΑ (C-456/01 P και C-457/01 P, EU:C:2004:258, σκέψεις 45 και 46).

9 Πρώτη οδηγία του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1).

οποίες ζητείται η καταχώριση να χρησιμοποιούνται ελεύθερα από όλους, ακόμη και ως συλλογικά σήματα ή ως συστατικά μέρη σύνθετων ή γραφικών σημάτων» και ότι «εμποδίζει να επιφυλάσσονται τέτοιου είδους σημεία ή ενδείξεις σε μία μόνον επιχείρηση, δυνάμει της καταχωρίσεώς τους ως σημάτων» [10]. Στην απόφαση της 4ης Μαΐου 1999, Windsurfing Chiemsee (C-108/97 και C-109/97, EU:C:1999:230, σκέψη 26), όσον αφορά, ειδικότερα, τα σημεία ή τις ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν προς δήλωση της γεωγραφικής προελεύσεως των προϊόντων για τα οποία ζητείται η καταχώριση του σήματος, ιδίως δε τις γεωγραφικές ονομασίες, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι «υπάρχει γενικό συμφέρον να παραμείνουν στη διάθεση όλων, ιδίως λόγω της ικανότητάς τους όχι μόνο να δηλώνουν, ενδεχομένως, την ποιότητα και άλλες ιδιότητες των οικείων κατηγοριών προϊόντων, αλλά και να επηρεάζουν ποικιλοτρόπως τις προτιμήσεις των καταναλωτών, συνδέοντας, π.χ., τα προϊόντα με ορισμένο τόπο που μπορεί να δημιουργήσει θετικά συναισθήματα».

35. Επομένως, ο απόλυτος λόγος απαραδέκτου, ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του κανονισμού 207/2009, επιδιώκει ουσιαστικά έναν «αντιμονοπωλιακό» σκοπό, ιδίως στο μέτρο που αφορά ενδείξεις οι οποίες μπορούν να χρησιμεύσουν για τη δήλωση της γεωγραφικής προελεύσεως των προϊόντων ή των υπηρεσιών τις οποίες αφορούν και οι οποίες γίνεται αντιληπτό από το ενδιαφερόμενο κοινό ότι δηλώνουν την προέλευση αυτή [11].

36. Είναι δυνατόν να συναχθεί από τον σκοπό αυτόν το συμπέρασμα ότι η απόκλιση από τη εν λόγω διάταξη και από τον απόλυτο λόγο απαραδέκτου που προβλέπει, η οποία διατυπώνεται με το άρθρο 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, αντλεί τον λόγο υπάρξεώς της από τη συλλογική φύση των εν λόγω σημάτων, η οποία αποκλείει τη μονοπώληση από μία μόνον επιχείρηση της χρήσεως των σημείων και των ενδείξεων από τις οποίες αποτελούνται τα σήματα αυτά, σε αντίθεση με το γενικό συμφέρον της δυνατότητας ελεύθερης χρήσεως των εν λόγω σημείων και ενδείξεων [12].

37. Σε αντίθεση με όσα ισχυρίζεται η The Tea Board, κανένα επιχείρημα υπέρ της απόψεως ότι η ουσιώδης λειτουργία των συλλογικών σημάτων που αποτελούνται από γεωγραφική ένδειξη διαφέρει από εκείνη των λοιπών συλλογικών σημάτων δεν μπορεί να αντληθεί από αυτόν τον λόγο υπάρξεως ούτε, γενικότερα, από τη σχέση μεταξύ του άρθρου 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 και του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του ίδιου κανονισμού.

10 Βλ. αποφάσεις της 4ης Μαΐου 1999, Windsurfing Chiemsee (C-108/97 και C-109/97, EU:C:1999:230, σκέψη 25)· της 8ης Απριλίου 2003, Linde κ.λπ. (C-53/01 έως C-55/01, EU:C:2003:206, σκέψη 73), καθώς και της 15ης Μαρτίου 2012, Strigl και Securvita (C-90/11 και C-91/11, EU:C:2012:147, σκέψη 31). Όσον αφορά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), ο οποίος προηγήθηκε του κανονισμού 207/2009, βλ. απόφαση της 10ης Μαρτίου 2011, Agencja Wydawnicza Technopol κατά ΓΕΕΑ (C-51/10 P, EU:C:2011:139, σκέψη 37).

11 Ο σκοπός αυτός διαφέρει από εκείνον του λόγου απαραδέκτου που προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 207/2009, ο οποίος επιδιώκει να αποκλειστούν από την καταχώριση τα σημεία που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα και δεν μπορούν, επομένως, να εκπληρώσουν την ουσιώδη λειτουργία του σήματος ως ενδείξεως της εμπορικής προελεύσεως του προσδιοριζόμενου προϊόντος ή υπηρεσίας· το γενικό συμφέρον που διέπει αυτόν τον απόλυτο λόγο απαραδέκτου συμπίπτει, για να χρησιμοποιήσω την έκφραση του Δικαστηρίου, με την εν λόγω ουσιώδη λειτουργία του σήματος. Βλ., συναφώς, αποφάσεις της 16ης Σεπτεμβρίου 2004, SAT.1 κατά ΓΕΕΑ (C-329/02 P, EU:C:2004:532, σκέψη 27), και της 15ης Σεπτεμβρίου 2005, BioID κατά ΓΕΕΑ (C-37/03 P, EU:C:2005:547, σκέψη 60). Βλ., εντούτοις, την αντίθετη κρίση στην απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ (C-383/99 P, EU:C:2001:461, σκέψη 37), η οποία, από την άποψη αυτή, παρέμεινε μεμονωμένη περίπτωση.

12 Υπ' αυτήν την έννοια, εξάλλου, αποφάνθηκε το Δικαστήριο με την απόφαση της 4ης Μαΐου 1999, Windsurfing Chiemsee (C-108/97 και C-109/97, EU:C:1999:230, σκέψη 27), υπογραμμίζοντας ότι το γενικό συμφέρον που επιδιώκει το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της πρώτης οδηγίας 89/104 «προκύπτει […] από τη δυνατότητα που παρέχει το άρθρο 15, παράγραφος 2, της οδηγίας στα κράτη μέλη να προβλέπουν, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, ότι σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν για τον προσδιορισμό της γεωγραφικής προελεύσεως των προϊόντων μπορούν να συνιστούν συλλογικά σήματα». Βλ., επίσης, απόφαση της 20ής Ιουλίου 2016, Internet Consulting κατά EUIPO – Provincia Autonoma di Bolzano-Alto Adige (SUEDTIROL) (T-11/15, EU:T:2016:422, σκέψη 55).

38. Η The Tea Board υποστηρίζει, δεύτερον, ότι η ουσιώδης λειτουργία συλλογικού σήματος που προστατεύει μια γεωγραφική ένδειξη είναι να εγγυάται τη γεωγραφική προέλευση των προϊόντων ή/και των υπηρεσιών που προσδιορίζει και όχι την εμπορική τους προέλευση. Κατά την ίδια, ένα τέτοιο σήμα μπορεί να εξυπηρετεί μόνον την εγγύηση της «συλλογικής προελεύσεως» των πωλούμενων προϊόντων ή των προσφερόμενων υπηρεσιών υπό το συλλογικό σήμα, να διασφαλίζει, δηλαδή, ότι τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες προέρχονται από επιχείρηση ευρισκόμενη στην εν λόγω γεωγραφική περιοχή, χωρίς, ωστόσο, να δηλώνει από ποια συγκεκριμένη επιχείρηση προέρχονται.

39. Θεωρώ ότι το επιχείρημα αυτό οφείλεται, εν μέρει τουλάχιστον, σε σύγχυση σχετικά με τη διακριτική λειτουργία που αποδίδεται αντίστοιχα σε ένα ατομικό και σε ένα συλλογικό σήμα. Η λειτουργία αυτή ασκείται διαφορετικά σε καθεμιά από τις δύο αυτές περιπτώσεις. Συγκεκριμένα, το ατομικό σήμα πρέπει να είναι ικανό να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες συγκεκριμένης επιχειρήσεως, ενώ το συλλογικό σήμα αποσκοπεί να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που προέρχονται από τα μέλη της οργανώσεως που είναι δικαιούχος του. Το συλλογικό σήμα, δηλαδή, δεν καθιστά ποτέ δυνατή την ταυτοποίηση των προϊόντων ή των υπηρεσιών μιας μεμονωμένης επιχειρήσεως, αλλά τα διακρίνει βάσει της συλλογικής τους προελεύσεως. Τούτο, εξάλλου, προκύπτει σαφώς από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 66, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009.

40. Η The Tea Board, ωστόσο, υποστηρίζει ότι ένα συλλογικό σήμα του άρθρου 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 είναι εκ φύσεως ακατάλληλο να επιτελέσει ακόμη και μια τέτοια διακριτική λειτουργία. Προς στήριξη της απόψεώς της παραπέμπει, αφενός στο άρθρο 67, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, το οποίο προβλέπει ότι ο κανονισμός χρήσεως συλλογικού σήματος συνιστάμενου σε γεωγραφική ένδειξη, ο οποίος υποβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού[13], πρέπει να επιτρέπει σε κάθε πρόσωπο του οποίου τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες προέρχονται από την εν λόγω γεωγραφική ζώνη να καθίσταται μέλος της οργανώσεως που είναι δικαιούχος του σήματος, και, αφετέρου, στη σκέψη 147 της αποφάσεως της 29ης Μαρτίου 2011, Anheuser-Busch κατά Budějovický Budvar (C-96/09 P, EU:C:2011:189).

41. Ομολογώ ότι δεν αντιλαμβάνομαι τον τρόπο με τον οποίον το άρθρο 67, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 αποδεικνύει την υποτιθέμενη ακαταλληλότητα των συλλογικών σημάτων που αποτελούνται από γεωγραφικές ενδείξεις να διακρίνουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προέρχονται από τα μέλη της δικαιούχου του σήματος οργανώσεως από εκείνα που δεν έχουν την ίδια συλλογική προέλευση. Στην πραγματικότητα, η διάταξη αυτή έχει ως σκοπό να διασφαλίσει ότι κάθε επιχείρηση που έχει δικαίωμα να χρησιμοποιεί την εν λόγω γεωγραφική ένδειξη για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που καλύπτονται από το συλλογικό σήμα μπορεί να αποκτήσει το δικαίωμα χρήσεως του σήματος αυτού εντασσόμενη στην οργάνωση που είναι δικαιούχος του και, επομένως, να αποτρέψει τη μονοπώληση της εν λόγω ενδείξεως (με τη λειτουργία της ως σήματος) από μια κλειστή ομάδα επιχειρήσεων.

42. Όσον αφορά την παραπομπή της The Tea Board στη σκέψη 147 της αποφάσεως της 29ης Μαρτίου 2011, Anheuser-Busch κατά Budějovický Budvar (C-96/09 P, EU:C:2011:189), επισημαίνω ότι, με την εν λόγω σκέψη, το Δικαστήριο αποφάνθηκε σχετικά με την ουσιώδη λειτουργία προστατευόμενης (δυνάμει εθνικών και διεθνών διατάξεων) γεωγραφικής ενδείξεως και όχι σχετικά με αυτήν συλλογικού σήματος συνιστάμενου σε γεωγραφική ένδειξη. Όπως όμως θα δούμε στη συνέχεια των παρουσών προτάσεων, τόσο η λειτουργία όσο και η έκταση της προστασίας των δύο αυτών σημείων διαφέρουν. Αυτό προκύπτει, εξάλλου, από την ίδια απόφαση της 29ης Μαρτίου 2011, Anheuser-Busch κατά Budějovický Budvar (C-96/09 P, EU:C:2011:189), με την οποία το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι ένα σημείο που προβάλλεται δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009 με ανακοπή κατά της αιτήσεως περί καταχωρίσεως σήματος της Ένωσης έπρεπε

13 Το άρθρο 67, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009 προβλέπει ότι ο αιτών την καταχώριση συλλογικού σήματος πρέπει να υποβάλει κανονισμό χρήσεως του σήματος ο οποίος να αναφέρει «τα πρόσωπα που δικαιούνται να χρησιμοποιούν το σήμα, τους όρους συμμετοχής στην οργάνωση, καθώς και τις προϋποθέσεις χρήσης του σήματος, εφόσον υπάρχουν, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κυρώσεων».

απαραιτήτως να χρησιμοποιείται «ως σήμα» και, ως εκ τούτου, να παραπέμπει στην εμπορική προέλευση των σχετικών προϊόντων, καθώς και ότι δεν ήταν επιτρεπτή η χρήση του σημείου αυτού ως γεωγραφικής ενδείξεως, δηλαδή ως εγγυήσεως της γεωγραφικής προελεύσεως των προϊόντων αυτών [14].

43. Γενικότερα, η άποψη της The Tea Board έρχεται σε αντίθεση τόσο με το γράμμα του άρθρου 66, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009 σε συνδυασμό με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, όσο και με το σύστημα κατοχυρώσεως σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό του.

44. Αφενός, κατά το άρθρο 66, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009, συλλογικά σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δύνανται να αποτελέσουν μόνον τα σημεία που «είναι ικανά να διακρίνουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες των μελών της δικαιούχου οργάνωσης του σήματος από εκείνα άλλων επιχειρήσεων». Η δε παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου προβλέπει ότι σημεία ή ενδείξεις που δύνανται να χρησιμεύσουν στο εμπόριο για δήλωση της γεωγραφικής προελεύσεως των προϊόντων ή των υπηρεσιών, μπορούν, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του ίδιου κανονισμού, να αποτελέσουν συλλογικά σήματα «κατά την έννοια της παραγράφου 1». Ως εκ τούτου, τα συλλογικά σήματα στα οποία αναφέρεται το άρθρο 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 αποτελούν απλώς μια κατηγορία συλλογικών σημάτων της Ένωσης, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού. Αν υιοθετείτο η άποψη της The Tea Board θα αγνοείτο η σχέση που ήθελε να εγκαθιδρύσει ο νομοθέτης της Ένωσης μεταξύ των σημείων στα οποία αναφέρονται οι δύο προαναφερθείσες διατάξεις.

45. Αφετέρου, σύμφωνα με το άρθρο 66, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009, οι διατάξεις του κανονισμού αυτού εφαρμόζονται, εκτός αν προβλέπεται άλλως, στα συλλογικά σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης [15]. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 4, του κανονισμού 207/2009, ένα σημείο μπορεί να αποτελέσει σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μόνον εφόσον είναι «[ικανό] να [διακρίνει] τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες άλλων επιχειρήσεων». Αυτή η διακριτική λειτουργία πρέπει να θεωρηθεί ότι αναφέρεται στην εμπορική προέλευση των προϊόντων και των υπηρεσιών που καλύπτονται από το σήμα. Ειδικότερα, κατά πάγια νομολογία, η ουσιώδης λειτουργία του σήματος είναι «να εγγυάται στον καταναλωτή ή τον τελικό χρήστη την ταυτότητα καταγωγής του φέροντος το σήμα προϊόντος ή υπηρεσίας, αφού του δίνει τη δυνατότητα να διακρίνει, χωρίς κίνδυνο συγχύσεως, το εν λόγω προϊόν ή την υπηρεσία από αυτά που έχουν άλλη προέλευση» [16]. Καμία από τις διατάξεις του κανονισμού 207/2009 που αφορούν τα συλλογικά σήματα δεν αμφισβητεί αυτή τη λειτουργία δηλώσεως της προελεύσεως, η οποία, σύμφωνα με το Δικαστήριο, αποτελεί τον σκοπό της προστασίας που παρέχει το σήμα [17]. Αντιθέτως, το άρθρο 66, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009 επιβεβαιώνει ότι η ίδια λειτουργία επιτελείται από τα συλλογικά σήματα, διευκρινίζοντας ότι, όσον αφορά τα σημεία αυτά, η εν λόγω λειτουργία έχει ως σκοπό να παρέχει τη δυνατότητα συσχετισμού των προϊόντων ή των υπηρεσιών που φέρουν το σήμα με την οργάνωση που είναι δικαιούχος του σήματος.

14 Βλ. σκέψεις 147 έως 150 της αποφάσεως της 29ης Μαρτίου 2011, Anheuser-Busch κατά Budějovický Budvar (C-96/09 P, EU:C:2011:189).

15 Ο κανονισμός 2015/2424 αναδιατύπωσε, από 1ης Οκτωβρίου 2017, το άρθρο 66, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009, χωρίς να τροποποιήσει το περιεχόμενό του.

16 Βλ. απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, Canon (C-39/97, EU:C:1998:442, σκέψη 28).

17 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, Canon (C-39/97, EU:C:1998:442, σκέψη 27).

46. Βεβαίως, τα συλλογικά σήματα μπορούν να επιτελούν και άλλες λειτουργίες. Έτσι, χωρίς, βεβαίως, να συγχέονται με τα σήματα πιστοποιήσεως [18], μπορούν να πιστοποιούν ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό ή ιδιότητα των προϊόντων ή των υπηρεσιών τα οποία προσδιορίζουν [19]. Ειδικότερα, όσον αφορά τα συλλογικά σήματα του άρθρου 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, αυτά παρέχουν στον καταναλωτή μια ένδειξη γεωγραφικής προελεύσεως των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσδιορίζουν και μπορούν να επιτελούν μια περιγραφική λειτουργία ιδιοτήτων που συνδέονται με την περιοχή ή με κάποια τοπική παραγωγική παράδοση ή, γενικότερα, να προβάλλουν τις θετικές ιδιότητες που αποδίδονται στη γεωγραφική περιοχή στην οποία παραπέμπουν [20]. Αυτό, ωστόσο, δεν σημαίνει ότι η ουσιώδης λειτουργία των συλλογικών σημάτων, ανεξαρτήτως του αν προβλέπονται από την παράγραφο 1 ή την παράγραφο 2 του άρθρου 66 του κανονισμού 207/2009, δεν είναι, όπως και όλων των σημάτων που διέπονται από τον κανονισμό αυτόν [21], να διακρίνουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του δικαιούχου τους από εκείνα που έχουν διαφορετική προέλευση. Όπως επισήμανα ήδη, στην περίπτωση των συλλογικών σημάτων, αυτή η διακριτική λειτουργία ασκείται με την ταυτοποίηση της οργανώσεως που είναι η δικαιούχος του σήματος το οποίο ενημερώνει τον καταναλωτή σχετικά με την κοινή, για τα μέλη της εν λόγω οργανώσεως, προέλευση των προϊόντων και των υπηρεσιών που καλύπτονται από το σήμα.

47. Τέλος, τρίτον, η The Tea Board υποστηρίζει ότι ο κανονισμός 207/2009 πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα του κανονισμού 1151/2012 και της συμφωνίας για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου [22]. Κατά την άποψή της, τα δύο αυτά κείμενα αναγνωρίζουν στις γεωγραφικές ενδείξεις τη λειτουργία της ταυτοποιήσεως ενός προϊόντος ως προερχόμενου από συγκεκριμένη περιοχή, εφόσον -όπως συμβαίνει στην περίπτωση του συλλογικού σήματος Darjeeling-, μία ιδιότητα, η φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό του οικείου προϊόντος μπορεί να αποδοθεί κυρίως σε αυτή τη γεωγραφική προέλευση και παρέχουν στις ενδείξεις αυτές αυξημένο επίπεδο προστασίας [23].

48. Υπενθυμίζεται εκ προοιμίου ότι, το 2011, η ονομασία «Darjeeling» καταχωρίστηκε ως προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 510/2006. Η αίτηση καταχωρίσεως της ονομασίας αυτής κατατέθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 12 Νοεμβρίου 2007, δηλαδή πριν την κατάθεση, από την Delta Lingerie, της δικής της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος.

18 Ο κανονισμός 2015/2424 εισήγαγε στον κανονισμό 207/2009 τα άρθρα 74α έως 74ια, τα οποία θα τεθούν σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2017 και ρυθμίζουν τα σήματα πιστοποιήσεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα σήματα αυτά παρέχουν σε ένα ίδρυμα ή έναν οργανισμό πιστοποιήσεως τη δυνατότητα να επιτρέπει στους συμμετέχοντες στο σύστημα πιστοποιήσεως να χρησιμοποιούν το σήμα ως σημείο για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πληρούν τις απαιτήσεις πιστοποιήσεως. Το εν λόγω άρθρο 74α διευκρινίζει ότι η πιστοποίηση δεν μπορεί να αφορά τη γεωγραφική προέλευση των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών.

19 Το άρθρο 67 του κανονισμού 207/2009 προβλέπει συναφώς ότι, όταν η χρήση του σήματος υπόκειται σε προϋποθέσεις, οι οποίες μπορούν να αφορούν, για παράδειγμα, την τήρηση ορισμένων προδιαγραφών ποιότητας ή τη χρήση μιας συγκεκριμένης μεθόδου παραγωγής, ο κανονισμός χρήσεως του σήματος πρέπει να τις αναφέρει. Απόκειται, εξάλλου, στον δικαιούχο του συλλογικού σήματος, σύμφωνα με το άρθρο 73 του κανονισμού 207/2009, να λάβει, επί ποινή εκπτώσεως από τα δικαιώματά του, εύλογα μέτρα για να αποτρέψει χρήση του σήματος η οποία δεν συμβιβάζεται με τους όρους χρήσεως που προβλέπει ο κανονισμός χρήσεως.

20 Βλ., συναφώς, απόφαση της 4ης Μαΐου 1999, Windsurfing Chiemsee (C-108/97 και C-109/97, EU:C:1999:230, σκέψη 26).

21 Το άρθρο 74α του κανονισμού 207/2009, το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό 2015/2424, περιγράφει, πάντως, διαφορετικά τη λειτουργία των σημάτων πιστοποιήσεως. Κατά τη διάταξη αυτή, το εν λόγω σήμα πρέπει να είναι «είναι ικανό να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πιστοποιούνται από τον δικαιούχο του σήματος όσον αφορά το υλικό, τον τρόπο παρασκευής των προϊόντων ή παροχής των υπηρεσιών, την ποιότητα, την ακρίβεια ή άλλα χαρακτηριστικά, εξαιρέσει της γεωγραφικής προέλευσης, από προϊόντα και υπηρεσίες που δεν έχουν την ανωτέρω πιστοποίηση». Επομένως, η διακριτική λειτουργία των σημάτων αυτών δεν αφορά την εμπορική προέλευση των προϊόντων ή των υπηρεσιών, αλλά την πιστοποίησή τους.

22 Συμφωνία η οποία περιλαμβάνεται στο παράρτημα 1 Γ της Συμφωνίας του Μαρακές για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, η οποία εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθ' όσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ 1994, L 336, σ. 1) (στο εξής: συμφωνία ADPIC).

23 Η The Tea Board παραπέμπει, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 13, στοιχεία α' έως δ', του κανονισμού 1151/2012 και στο άρθρο 22 της συμφωνίας ADPIC. Οι διατάξεις αυτές επεκτείνουν την προστασία των προστατευομένων γεωγραφικών ενδείξεων στις καταχρήσεις, στις απομιμήσεις και στις επικλήσεις τους σε σχέση με αγαθά και υπηρεσίες.

49. Κατά τον χρόνο κατά τον οποίον η The Tea Board άσκησε τις ανακοπές της, δεν είχε ακόμη εκδοθεί ο κανονισμός 2015/2424[24], ο οποίος πρόσθεσε νέα παράγραφο 4α στο άρθρο 8 του κανονισμού 207/2009, επιτρέποντας την άσκηση ανακοπής βάσει αιτήσεως καταχωρίσεως γεωγραφικής ενδείξεως που είχε υποβληθεί πριν την αίτηση καταχωρίσεως σήματος, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ή το εθνικό δίκαιο, εφόσον ακολούθησε η καταχώριση[25].

50. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ια', του κανονισμού 207/2009, το ΓΕΕΑ ήταν, βεβαίως, υποχρεωμένο να τηρήσει την απαγόρευση καταχωρίσεως των σημάτων που προβλέπει το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 510/2006[26], ωστόσο, η απαγόρευση αυτή κατελάμβανε μόνον τις αιτήσεις καταχωρίσεως που αφορούσαν την ίδια κλάση προϊόντων με εκείνη την οποία αφορούσε η γεωγραφική ένδειξη.

51. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, στην υπό κρίση περίπτωση, η The Tea Board δεν είχε τη δυνατότητα να στηριχθεί, ενώπιον του ΓΕΕΑ, στην καταχώριση της ονομασίας «Darjeeling» ως προστατευόμενης γεωγραφικής ενδείξεως, προκειμένου να ασκήσει ανακοπή κατά της καταχωρίσεως των υποβληθεισών από τη Delta Lingerie αιτήσεων καταχωρίσεως σημάτων, και τούτο παρά το γεγονός ότι η αίτηση καταχωρίσεως της ονομασίας αυτής είχε κατατεθεί πριν από τις αιτήσεις καταχωρίσεως σημάτων.

52. Κατόπιν της διευκρινίσεως αυτής, εκτιμώ ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτό ούτε το επιχείρημα της The Tea Board που εκτέθηκε ανωτέρω, στη σκέψη 47.

53. Οι προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις και τα συλλογικά σήματα που συνίστανται σε γεωγραφική ένδειξη υπόκεινται σε ρυθμίσεις, οι οποίες, παρότι έχουν κοινά στοιχεία, όπως είναι, για παράδειγμα, η υποχρέωση καταχωρίσεως και η ύπαρξη κανόνων που διέπουν τις λεπτομέρειες της χρήσεως του σημείου, παραμένουν, κατά τα λοιπά, πολύ διαφορετικές. Στις σημαντικότερες διαφορές περιλαμβάνονται το είδος των προστατευόμενων σημείων[27], τα προϊόντα που είναι δυνατόν να καλύπτονται από τα σημεία[28], οι αυστηρές απαιτήσεις όσον αφορά τον σύνδεσμο μεταξύ του προϊόντος και της περιοχής, στις οποίες υπόκειται η καταχώριση των γεωγραφικών ενδείξεων[29], οι κανόνες που αφορούν την απόκτηση γενικού χαρακτήρα, η ανανέωση της καταχωρίσεως και η έκπτωση λόγω απουσίας ουσιαστικής χρήσεως -οι οποίες προβλέπονται μόνον για τα σήματα-, καθώς και η έκταση της προστασίας, δεδομένου ότι οι προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις χαίρουν πολύ ευρύτερης προστασίας. Τα συλλογικά σήματα που συνίστανται σε γεωγραφικές ενδείξεις και οι προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις είναι διαφορετικά σημεία, τα οποία εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς και υπόκεινται σε διαφορετικές ρυθμίσεις.

24 Κανονισμος (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 207/2009 (ΕΕ 2015, L 341, σ. 21).

25 Η τροποποίηση αυτή τέθηκε σε ισχύ στις 23 Μαρτίου 2016. Εξάλλου, κατά τον χρόνο ασκήσεως των ανακοπών, η ονομασία «Darjeeling» δεν είχε ακόμη καταχωριστεί ως γεωγραφική ένδειξη.

26 Η διάταξη αυτή, το περιεχόμενο της οποίας αντιστοιχεί κατ' ουσίαν σε εκείνο του νυν ισχύοντος άρθρου 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 1151/2012, προβλέπει ότι όταν μια γεωγραφική ένδειξη έχει καταχωρισθεί δυνάμει του κανονισμού 510/2006, απορρίπτεται η καταχώριση εμπορικού σήματος του οποίου η χρήση θα αντέβαινε στο άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού και το οποίο αφορά προϊόν του ίδιου τύπου, εάν η αίτηση καταχωρίσεως του εμπορικού σήματος υποβληθεί μετά την ημερομηνία υποβολής στην Επιτροπή της αιτήσεως καταχωρίσεως που αφορά τη γεωγραφική ένδειξη.

27 Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 1151/2012, μόνον οι ονομασίες (και όχι οποιοδήποτε σημείο που θα μπορούσε να είναι αντικείμενο γραφιστικής απεικονίσεως) μπορούν να καταχωριστούν ως γεωγραφικές ενδείξεις.

28 Η προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων προβλέπεται μόνον για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα με τον κανονισμό 1151/2012, για τους οίνους με τον κανονισμό (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ 2013, L 347, σ. 671), και για τα αλκοολούχα ποτά με τον κανονισμό (ΕΚ) 110/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008, σχετικά με τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1576/89 του Συμβουλίου (ΕΕ 2008, L 39, σ. 16).

29 Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού 1151/2012, οι γεωγραφικές ενδείξεις που αφορούν τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα ταυτοποιούν ένα προϊόν το οποίο κατάγεται από συγκεκριμένο τόπο, περιοχή ή χώρα, του οποίου ένα συγκεκριμένο ποιοτικό χαρακτηριστικό, η φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό μπορεί να αποδοθεί κυρίως στη γεωγραφική του προέλευση και του οποίου ένα τουλάχιστον από τα στάδια της παραγωγής εκτελείται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής. Οι απαιτήσεις αυτές δεν ισχύουν για τα συλλογικά σήματα του άρθρου 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009.

54. Ως εκ τούτου, η The Tea Board δεν μπορεί να στηριχθεί στη νομοθεσία περί γεωγραφικών ενδείξεων για να αντλήσει επιχειρήματα υπέρ της απόψεώς της ότι η ουσιώδης λειτουργία των συλλογικών σημάτων του άρθρου 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 διαφέρει από εκείνη των συλλογικών σημάτων της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου και προσομοιάζει προς εκείνη των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων.

55. Όσον αφορά την επίκληση, εκ μέρους της The Tea Board, των αποφάσεων της 16ης Νοεμβρίου 2004, Anheuser-Busch (C-245/02, EU:C:2004:717, σκέψεις 42 και 55), καθώς και της 14ης Ιουνίου 2007, Häupl (C-246/05, EU:C:2007:340, σκέψη 48), επισημαίνεται ότι, με τις δύο αυτές αποφάσεις, το Δικαστήριο ερμήνευσε έννοιες του δικαίου σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό το πρίσμα των αντίστοιχων εννοιών της συμφωνίας ADPIC. Στην υπό κρίση υπόθεση, αντιθέτως, η The Tea Board υποστηρίζει ότι οι διατάξεις του κανονισμού 207/2009 ερμηνεύονται βάσει των διατάξεων της συμφωνίας ADPIC που αφορούν άλλα σημεία, εκτός των σημάτων.

56. Βάσει όλων των ανωτέρω, φρονώ ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως της The Tea Board πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

2) *Επί του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως: εσφαλμένη εκτίμηση της φύσεως του κινδύνου συγχύσεως σε περίπτωση συγκρούσεως μεταξύ ενός προγενέστερου συλλογικού σήματος συνιστάμενου σε γεωγραφική ένδειξη και ενός σημείου του οποίου ζητείται η καταχώριση ως ατομικού σήματος*

57. Σύμφωνα με την The Tea Board, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο ή/και παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, καθόσον κατέληξε, με τις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις, στο συμπέρασμα ότι, όταν πρόκειται για συλλογικό σήμα κατά την έννοια του άρθρου 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, η προέλευση, πραγματική ή δυνητική, των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της σφαιρικής εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως για τους σκοπούς του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 207/2009, και ότι δεν έχει σημασία κατά πόσον μπορεί ή όχι να πιστέψει το κοινό ότι τα εν λόγω προϊόντα, ή οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή τους, ή οι υπηρεσίες τις οποίες προσδιορίζουν τα εν λόγω σήματα μπορούν να έχουν την ίδια γεωγραφική προέλευση.

58. Υπενθυμίζω, συναφώς, ότι το Δικαστήριο ερμηνεύει την έννοια του «κινδύνου συγχύσεως» του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 207/2009 σε συνάρτηση με τη διακριτική λειτουργία που αποδίδεται στο σήμα. Έτσι, κατά πάγια νομολογία, τέτοιος κίνδυνος συγχύσεως υφίσταται όταν το κοινό είναι δυνατόν να πλανηθεί ως προς την προέλευση των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών [30].

59. Είναι, επομένως, ξένος προς αυτή την έννοια ο κίνδυνος να παραπλανηθεί ο καταναλωτής σε σχέση με άλλες πτυχές των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών, πέραν της εμπορικής τους προελεύσεως, συμπεριλαμβανομένης της γεωγραφικής τους προελεύσεως. Με την απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, Canon (C-39/97, EU:C:1998:442, σκέψη 29), το Δικαστήριο διευκρίνισε, συναφώς, ότι δεν αρκεί, «για να αποκλείεται η ύπαρξη του εν λόγω κινδύνου συγχύσεως, να αποδεικνύεται απλώς η ανυπαρξία κινδύνου συγχύσεως για το κοινό ως προς τον τόπο παραγωγής των εν λόγω προϊόντων ή υπηρεσιών» [31].

30 Βλ., όσον αφορά το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, της πρώτης οδηγίας 89/104, απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, Canon (C-39/97, EU:C:1998:442, σκέψη 26).

31 Όσον αφορά το αλυσιτελές, προκειμένου να εκτιμηθεί η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως, εκτιμήσεων ξένων προς την εμπορική προέλευση του επίμαχου προϊόντος, βλ. απόφαση της 5ης Απριλίου 2006, Madaus κατά ΓΕΕΑ–Optima Healthcare (ECHINAID) (T-202/04, EU:T:2006:106, σκέψη 31.)

60. Η άποψη της The Tea Board οδηγεί, κατ' ουσίαν, στο να καλείται το Δικαστήριο να ερμηνεύσει εκ νέου την έννοια του «κινδύνου συγχύσεως» σε περίπτωση συγκρούσεως μεταξύ ατομικού σήματος και συλλογικού σήματος του άρθρου 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, υπό το πρίσμα της διαφορετικής λειτουργίας που, κατά την άποψη αυτή, αποδίδεται στο τελευταίο αυτό σήμα ως προς τη δήλωση της γεωγραφικής προελεύσεως των προϊόντων ή των υπηρεσιών που προσδιορίζει. Δεδομένου όμως ότι τα συλλογικά σήματα που εμπίπτουν στη διάταξη αυτή επιτελούν την ίδια διακριτική λειτουργία με τα συλλογικά σήματα της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, μια τέτοια εκ νέου ερμηνεία δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να δικαιολογηθεί.

61. Εξάλλου, επισημαίνω ότι το ΓΕΕΑ, δεδομένου ότι δεν προέβαλε απόλυτους λόγους απαραδέκτου της καταχωρίσεως των σημάτων για τα οποία υποβλήθηκε σχετική αίτηση, πρέπει κατ' ανάγκην να θεώρησε ότι ο όρος «Darjeeling», μόνο στοιχείο από το οποίο αποτελούνται τα σήματα αυτά, δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως ένδειξη που θα μπορούσε να χρησιμεύσει, στο εμπόριο, προς δήλωση της γεωγραφικής προελεύσεως των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 207/2009[32]. Το ίδιο το Γενικό Δικαστήριο, εξάλλου, διαπίστωσε, με τη σκέψη 111 των αναιρεσιβαλλομένων αποφάσεων, ότι η The Tea Board δεν είχε προσκομίσει κανένα στοιχείο δυνάμενο να αποδείξει ότι η εν λόγω γεωγραφική ονομασία όντως συνδεόταν, κατά την αντίληψη των ενδιαφερόμενων κύκλων, με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες τις οποίες αφορούσε το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση ή ότι η εν λόγω ονομασία μπορούσε να χρησιμοποιηθεί από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ως ένδειξη της γεωγραφικής προελεύσεως των εν λόγω προϊόντων ή υπηρεσιών.

62. Κατά συνέπεια, ακόμη και αν γινόταν δεκτή η ερμηνεία του κινδύνου συγχύσεως που υποστηρίζει η The Tea Board, τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση δεν είναι, σε κάθε περίπτωση, ικανά να παραπλανήσουν τον καταναλωτή σε σχέση με τη γεωγραφική προέλευση των προϊόντων ή των υπηρεσιών που προσδιορίζουν, δεδομένου ότι ο όρος «darjeeling» στα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση δεν πρόκειται να εκληφθεί από τον καταναλωτή των προϊόντων και των υπηρεσιών αυτών ως γεωγραφική ένδειξη.

63. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η The Tea Board ζητεί στην πραγματικότητα να της αναγνωριστεί, βάσει του συλλογικού της σήματος, δικαίωμα να αντιταχθεί, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, στην καταχώριση σήματος για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση καταχωρίσεως, ακόμη και χωρίς να υφίσταται οποιοσδήποτε κίνδυνος συγχύσεως, πράγμα που θα ήταν αντίθετο προς το σαφές γράμμα της διατάξεως αυτής.

64. Για τους ως άνω λόγους, είμαι της γνώμης ότι το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

3) *Επί του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως: πλάνη ως προς τα εφαρμοστέα κριτήρια για την εκτίμηση της ομοιότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών σε περίπτωση συγκρούσεως μεταξύ προγενέστερου συλλογικού σήματος συνιστάμενου σε γεωγραφική ένδειξη και σημείου του οποίου ζητείται η καταχώριση ως ατομικού σήματος*

65. Το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο ή/και από παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου, καθόσον το τελευταίο έκρινε ότι, στην περίπτωση συλλογικού σήματος κατά την έννοια του άρθρου 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, η προέλευση, πραγματική ή δυνητική, των επίμαχων προϊόντων ή υπηρεσιών δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη κατά τη σύγκριση των προϊόντων και των υπηρεσιών αυτών για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β',

32 Επιπλέον, αν το ΓΕΕΑ είχε θεωρήσει ότι η λέξη «Darjeeling» στα σήματα των οποίων ζητείται η καταχώριση χρησιμοποιούνταν για να προσδιορίσει τη γεωγραφική προέλευση των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών, τα σήματα αυτά θα έπρεπε να μην έχουν γίνει δεκτά για καταχώριση λόγω παραπλανητικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', του κανονισμού 207/2009.

του εν λόγω κανονισμού και ότι η σύγκριση αυτή πρέπει μάλλον να πραγματοποιείται βάσει των ίδιων κριτηρίων με εκείνα που εφαρμόζονται όταν εκτιμάται η ομοιότητα ή η ταυτότητα προϊόντων και υπηρεσιών που καλύπτονται από ατομικά σήματα. Στην υπό κρίση υπόθεση, προκειμένου να εκτιμηθεί η ομοιότητα μεταξύ του προϊόντος που καλύπτεται από τα προγενέστερα σήματα και των προϊόντων και των υπηρεσιών που καλύπτονται από τα σήματα των οποίων ζητείται η καταχώριση, τίθεται το ερώτημα εάν τα εν λόγω προϊόντα και υπηρεσίες θα μπορούσαν να έχουν την ίδια γεωγραφική προέλευση. Κατά την The Tea Board, στο ερώτημα αυτό πρέπει να δοθεί καταφατική απάντηση.

66. Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, για την εκτίμηση της ομοιότητας μεταξύ των επίμαχων προϊόντων ή υπηρεσιών, επιβάλλεται να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι ασκούντες επιρροή παράγοντες που χαρακτηρίζουν τη σχέση μεταξύ των προϊόντων ή υπηρεσιών αυτών. Στους παράγοντες αυτούς περιλαμβάνονται, ειδικότερα, η φύση τους, ο προορισμός τους, η χρήση τους, καθώς και ο ανταγωνιστικός ή συμπληρωματικός χαρακτήρας τους [33] και τα δίκτυα διανομής τους [34].

67. Επισημαίνεται επίσης ότι, καίτοι η νομολογία φαίνεται να απαιτεί την εκτίμηση της ομοιότητας των επίμαχων προϊόντων ή υπηρεσιών βάσει αυστηρά εμπορικών κριτηρίων, η εκτίμηση αυτή εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της εκτιμήσεως της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως κατά την προεκτεθείσα έννοια. Κατά συνέπεια, πέραν της εφαρμογής ορισμένου αριθμού προκαθορισμένων παραγόντων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, σε κάθε υπό κρίση περίπτωση, το ενδεχόμενο ο καταναλωτής να μπορεί, συγκεκριμένα, να αποδώσει στα επίμαχα προϊόντα ή υπηρεσίες μια κοινή εμπορική προέλευση.

68. Δεν αποκλείεται, επομένως, σε ορισμένες περιπτώσεις, να αρκεί μια απλή εγγύτητα μεταξύ των επίμαχων προϊόντων ή υπηρεσιών για να δημιουργηθεί στο ενδιαφερόμενο κοινό η πεποίθηση, αν τα προϊόντα φέρουν το ίδιο ή παρόμοιο σημείο, ότι κατασκευάστηκαν υπό τον έλεγχο μιας και μόνης επιχειρήσεως ή συνδεδεμένων μεταξύ τους επιχειρήσεων.

69. Βάσει ιδίως της ανωτέρω σκέψεως, δεν αποκλείω το ενδεχόμενο, όταν μια ανακοπή ασκούμενη βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 στηρίζεται σε συλλογικό σήμα (είτε της παραγράφου 1 είτε της παραγράφου 2 του άρθρου 66 του κανονισμού αυτού), κατά την εκτίμηση της ομοιότητας μεταξύ των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών -έστω και αν η εκτίμηση αυτή πρέπει να διεξάγεται βάσει των ίδιων κριτηρίων που εφαρμόζονται σε περίπτωση συγκρούσεως μεταξύ δύο ατομικών σημάτων-, να μπορεί να λαμβάνεται υπόψη η ιδιαίτερη φύση των σημάτων αυτών, στο μέτρο που ένας τέτοιος παράγοντας μπορεί να επηρεάσει την αντίληψη του καταναλωτή όσον αφορά τη σχέση μεταξύ των εν λόγω προϊόντων ή υπηρεσιών.

70. Πάντως, ακόμη και σε μια τέτοια περίπτωση, η εκτίμηση της σχέσεως αυτής έχει, εν τέλει, ως σκοπό να διαπιστωθεί εάν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, ο δε κίνδυνος αυτός, όπως προεξετέθη, αφορά την εμπορική προέλευση των επίμαχων προϊόντων ή υπηρεσιών.

71. Ωστόσο, το κριτήριο της πιθανής γεωγραφικής προελεύσεως των υπηρεσιών που καλύπτονται από τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση προφανώς δεν μπορεί να παράσχει ενδείξεις σχετικά με τον κίνδυνο να οδηγηθεί το ενδιαφερόμενο κοινό να θεωρήσει ότι οι εν λόγω υπηρεσίες προέρχονται από κάποιο από τα μέλη της οργανώσεως που είναι δικαιούχος των προγενέστερων συλλογικών σημάτων, τουλάχιστον υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, στην οποία ο όρος «darjeeling» δεν χρησιμοποιείται στα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση ως γεωγραφική ένδειξη.

33 Βλ., όσον αφορά το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', της πρώτης οδηγίας 89/104, απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, Canon (C-39/97, EU:C:1998:442, σκέψη 23).

34 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 11ης Ιουλίου 2007, El Corte Inglés κατά ΓΕΕΑ–Bolaños Sabri (PiraÑAM diseño original Juan Bolaños), (T-443/05, EU:T:2007:219, σκέψη 37).

72. Ως εκ τούτου, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί ως αβάσιμο.

4) Πρόταση επί του πρώτου λόγου της αναιρέσεως

73. Βάσει όλων των ανωτέρω, φρονώ ότι η The Tea Board δεν απέδειξε ότι οι αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις πάσχουν πλάνη περί το δίκαιο σε σχέση με τις πτυχές που εξετάστηκαν. Όσον αφορά τις αιτιάσεις που αντλούνται από παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών, αρκεί να αναφερθεί ότι δεν προβλήθηκε προς στήριξή τους καμία τεκμηρίωση.

74. Επομένως, ο πρώτος λόγος της αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

2. Επί του δεύτερου λόγου της αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009

75. Σύμφωνα με την The Tea Board, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά, καθόσον έκρινε, με τις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις, ότι οι θετικές ποιοτικές ιδιότητες τις οποίες ανακαλεί το λεκτικό στοιχείο «darjeeling» δεν ήταν δυνατόν να αποδοθούν σε μέρος των υπηρεσιών της κλάσεως 35 και σε καμία από τις υπηρεσίες της κλάσεως 38, τις οποίες αφορούν τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση, και ότι, ως εκ τούτου, η χρήση των σημάτων αυτών δεν παρείχε στην Delta Lingerie εμπορικό πλεονέκτημα όσον αφορά τις υπηρεσίες αυτές. Κατά την άποψή της, το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε επίσης να αιτιολογήσει το συμπέρασμα αυτό.

76. Αρκεί να επισημανθεί, συναφώς, ότι η The Tea Board ουδόλως εξηγεί για ποιον λόγο το συμπέρασμα αυτό πάσχει πλάνη περί το δίκαιο και δεν τεκμηριώνει την αιτίασή της περί παραμορφώσεως των πραγματικών περιστατικών. Επομένως, και οι δύο αιτιάσεις πρέπει να απορριφθούν.

77. Όσον αφορά την προβαλλόμενη έλλειψη αιτιολογίας, επισημαίνεται ότι, σε κάθε μία από τις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε ότι ουδόλως προέκυπτε από τη δικογραφία ο λόγος για τον οποίον η χρήση των σημάτων των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση θα προσέδιδε στη Delta Lingerie εμπορικό πλεονέκτημα σε σχέση με τις υπηρεσίες της κλάσεως 35, εκτός από τις υπηρεσίες λιανικής πωλήσεως γυναικείων εσωρούχων, και σε σχέση με τις υπηρεσίες της κλάσεως 38, καθώς και ότι η The Tea Board δεν είχε προσκομίσει κανένα συγκεκριμένο στοιχείο δυνάμενο να αποδείξει ένα τέτοιο πλεονέκτημα. Αναφερόμενο στην απουσία στοιχείων που θα μπορούσαν να αποδείξουν την απόδοση των θετικών ποιοτικών ιδιοτήτων που συνδέονται με το λεκτικό στοιχείο «darjeeling» στις επίμαχες υπηρεσίες, το Γενικό Δικαστήριο αιτιολόγησε αρκούντως το συμπέρασμα ότι μια τέτοια απόδοση δεν μπορούσε εν προκειμένω να αποδειχθεί.

78. Συνεπώς, ο δεύτερος λόγος της αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

3. Πρόταση επί της αιτήσεως αναιρέσεως

79. Δεδομένου ότι οι δύο λόγοι που προβάλλονται προς στήριξη της αναιρέσεως πρέπει, για τους προεκτεθέντες λόγους, να απορριφθούν εν μέρει ως απαράδεκτοι και εν μέρει ως αβάσιμοι, η αίτηση αναιρέσεως δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να γίνει δεκτή. Προτείνω, επομένως, στο Δικαστήριο να την απορρίψει στο σύνολό της.

2. Επί των ανταναιρέσεων

80. Προς στήριξη εκάστης ανταναιρέσεως, η Delta Lingerie προβάλλει δύο λόγους αναιρέσεως. Ο πρώτος αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο διαστρεβλώνοντας τις αντίστοιχες λειτουργίες των σημάτων, αφενός, και των γεωγραφικών ενδείξεων, αφετέρου. Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως αντλείται από αντιφατική αιτιολογία καθώς και από πλάνη περί το δίκαιο κατά την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009.

1. *Επί του πρώτου λόγου των ανταναιρέσεων, ο οποίος αντλείται από διαστρέβλωση των αντίστοιχων λειτουργιών των σημάτων, αφενός, και των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων, αφετέρου*

81. Κατά τη Delta Lingerie, το Γενικό Δικαστήριο, αναφερόμενο στην υποθετική παραδοχή ότι η φήμη των προγενέστερων σημάτων είχε αποδειχθεί και στηρίζοντας την παραδοχή αυτή στο εσφαλμένο συμπέρασμα ότι η φήμη της ονομασίας «Darjeeling» ως προστατευόμενης γεωγραφικής ενδείξεως για το τσάι μπορούσε να αποδοθεί στο ίδιο σημείο προστατευόμενο ως συλλογικό σήμα για πανομοιότυπα προϊόντα, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, διαστρεβλώνοντας τις αντίστοιχες λειτουργίες των δύο αυτών ειδών σημείων.

82. Θεωρώ ότι αυτός ο λόγος αναιρέσεως οφείλεται σε εσφαλμένη ερμηνεία των αναιρεσιβαλλομένων αποφάσεων.

83. Πρέπει να επισημανθεί ότι, στη σκέψη 79 των αναιρεσιβαλλομένων αποφάσεων, το Γενικό Δικαστήριο ανέφερε ότι, σε σχέση με το ερώτημα εάν τα προγενέστερα σήματα χαίρουν ή όχι φήμης κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009, η διατύπωση των προσβαλλομένων αποφάσεων ήταν «τουλάχιστον διφορούμενη» και ότι από τη «μόνη περίοδ[ο] που δεν [ήταν] διφορούμενη» στο κεφάλαιο αυτών των αποφάσεων που αφορούσε την εξέταση του εν λόγω ζητήματος συναγόταν ότι το τμήμα προσφυγών δεν είχε καταλήξει σε οριστικό συμπέρασμα ως προς την ύπαρξη φήμης των προγενέστερων σημάτων. Το Γενικό Δικαστήριο, διαπιστώνοντας ότι το τμήμα προσφυγών είχε πάντως εξακολουθήσει την ανάλυσή του σε σχέση με την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009, έκρινε, με τη σκέψη 80 των αναιρεσιβαλλομένων αποφάσεων, ότι η εν λόγω ανάλυση πρέπει κατ' ανάγκην να στηρίχθηκε στην υποθετική βάση ότι η φήμη αυτή είχε αποδειχθεί.

84. Αφενός, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει η Delta Lingerie, το Γενικό Δικαστήριο δεν διατύπωσε το ίδιο τέτοια υπόθεση, αλλά περιορίστηκε να διαπιστώσει ότι την είχε διατυπώσει το τμήμα προσφυγών. Αφετέρου, η εν λόγω υπόθεση αφορούσε την απόδειξη της φήμης των προγενέστερων σημάτων και όχι, όπως φαίνεται να υποστηρίζει η Delta Lingerie, τα στοιχεία βάσει των οποίων θα μπορούσε να χωρήσει μια τέτοια απόδειξη.

85. Με τον τρόπο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο, όχι μόνον δεν έλαβε το ίδιο θέση ως προς το αν είχε αποδειχθεί η φήμη των προγενέστερων σημάτων, αλλά και δεν αποφάνθηκε, ούτε ρητώς ούτε σιωπηρώς, σχετικά με το αν, για τους σκοπούς μιας τέτοιας αποδείξεως, η φήμη της οποίας έχαιρε η ονομασία «Darjeeling» ως προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη για το τσάι μπορούσε να μεταφερθεί στο ίδιο σημείο προστατευόμενο ως συλλογικό σήμα για πανομοιότυπα προϊόντα.

86. Δεν μπορεί να υποστηριχθεί, προς αντίκρουση του συμπεράσματος αυτού, ότι η υποθετική παραδοχή σύμφωνα με την οποίαν είχε αποδειχθεί η φήμη των προγενέστερων σημάτων μπορούσε να διατυπωθεί μόνον εφόσον λαμβανόταν υπόψη μια τέτοια μεταφορά της φήμης. Συγκεκριμένα, αφενός, δεν προκύπτει σαφώς από τις επίδικες αποφάσεις, ιδίως λαμβανομένης υπόψη της διφορούμενης διατυπώσεώς τους, ότι το γεγονός ότι δεν ελήφθη υπόψη η δυνατότητα μιας τέτοιας μεταφοράς της φήμης ήταν η μόνη πτυχή της αναλύσεως του τμήματος ανακοπών σχετικά με την εκτίμηση της φήμης των προγενέστερων σημάτων την οποία επέκρινε το τμήμα προσφυγών. Αφετέρου, το τμήμα

προσφυγών δεν έλαβε σαφή, πολλώ μάλλον οριστική θέση σχετικά με μια τέτοια δυνατότητα, ούτε σχετικά με το συνακόλουθο ζήτημα εάν, ακόμη και αν γινόταν δεκτή η μεταφορά της φήμης, αυτό θα αρκούσε, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, για να αποδείξει τη φήμη των προγενέστερων σημάτων, ή, τουλάχιστον, ενός από αυτά, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009.

87. Αντιθέτως, το συμπέρασμα ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έκρινε το ζήτημα εάν η φήμη μιας προστατευόμενης γεωγραφικής ενδείξεως μπορεί να αποδοθεί σε συλλογικό σήμα του άρθρου 66, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού αυτού, επιβεβαιώνεται από τη σκέψη 147 των αναιρεσιβαλλομένων αποφάσεων, με την οποία το Γενικό Δικαστήριο, αφού κατέληξε, σε καθεμιά από τις υποθέσεις, στην εν μέρει ακύρωση των επίδικων αποφάσεων, διευκρίνισε ότι εναπόκειτο στο τμήμα προσφυγών, κατ' αρχάς, να διατυπώσει ένα τελικό συμπέρασμα ως προς την ύπαρξη φήμης των προγενέστερων σημάτων και, εφόσον παρίστατο ανάγκη, ως προς το εύρος της φήμης αυτής.

88. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος εκάστης ανταναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί, καθόσον στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία των αναιρεσιβαλλομένων αποφάσεων και αφορά νομικό ζήτημα που δεν κρίθηκε από το Γενικό Δικαστήριο.

2. *Επί του δεύτερου λόγου των ανταναιρέσεων, ο οποίος αντλείται από αντιφατική αιτιολογία και πλάνη περί το δίκαιο κατά την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009*

89. Στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου αναιρέσεως που προέβαλε, η Delta Lingerie υποστηρίζει, πρώτον, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε αντίφαση και παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει, κρίνοντας, με τη σκέψη 141 των αναιρεσιβαλλομένων αποφάσεων, ότι τίποτε δεν εμποδίζει το κοινό στο οποίο απευθύνονται τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση να θεωρήσει ενδεχομένως ελκυστική την απόδοση στα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση των θετικών αξιών και των ποιοτικών ιδιοτήτων που συνδέονται με την περιοχή του Darjeeling, ενώ, με τις σκέψεις 107, 111 και 120 των ίδιων αποφάσεων, είχε διαπιστώσει τόσο την έλλειψη συνδέσμου μεταξύ των προϊόντων και των υπηρεσιών που αφορούν τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση, αφενός, και της εν λόγω περιοχής, αφετέρου, όσο και την παντελή έλλειψη ομοιότητας μεταξύ των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών, αφενός, και του προϊόντος που καλύπτεται από τα προγενέστερα σήματα, αφετέρου.

90. Η εν λόγω αιτίαση δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να γίνει δεκτή. Συγκεκριμένα, οι σκέψεις 107, 111 και 120 των αναιρεσιβαλλομένων αποφάσεων στις οποίες αναφέρεται η Delta Lingerie είναι αφιερωμένες στην εξέταση της υπάρξεως σοβαρού κινδύνου να προκληθεί βλάβη στον διακριτικό χαρακτήρα των προγενέστερων σημάτων, ενώ η σκέψη 141 των αποφάσεων αυτών αφορά την εξέταση της υπάρξεως κινδύνου αντλήσεως αθέμιτου οφέλους από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη των προγενέστερων σημάτων, λόγω χρήσεως, χωρίς νόμιμη αιτία, των σημάτων των οποίων ζητείται η καταχώριση. Ωστόσο, για την εκτίμηση της υπάρξεως των δύο αυτών κινδύνων, πρέπει να ληφθούν υπόψη διαφορετικά στοιχεία. Έτσι, όταν εξετάζεται η βλάβη που προκαλείται στον διακριτικό χαρακτήρα του προγενέστερου σήματος, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η οικονομική συμπεριφορά του μέσου καταναλωτή των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τις οποίες έχει καταχωριστεί το εν λόγω σήμα, ενώ, όταν εξετάζεται η ύπαρξη κινδύνου «free-riding», η ανάλυση γίνεται από την άποψη του μέσου καταναλωτή των προϊόντων ή των υπηρεσιών τις οποίες αφορά το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση.

91. Χωρίς, επομένως, να υποπέσει σε αντίφαση, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, αφενός, ότι ο καταναλωτής του προϊόντος που καλύπτεται από τα προγενέστερα συλλογικά σήματα δεν θα θεωρούσε ότι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες τις οποίες αφορούν οι αιτήσεις καταχωρίσεως σήματος της Delta Lingerie προέρχονται από την περιοχή του Darjeeling και, αφετέρου, ότι ο καταναλωτής των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών θα έλκονταν από τις αξίες και τις θετικές ποιοτικές ιδιότητες που συνδέονται με την εν λόγω περιοχή.

92. Το συμπέρασμα αυτό δεν ανατρέπεται από το γεγονός, το οποίο επισημαίνει η Delta Lingerie, ότι οι καταναλωτές του προϊόντος που καλύπτεται από τα προγενέστερα συλλογικά σήματα και εκείνοι των προϊόντων και των υπηρεσιών τις οποίες αφορούν τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση συμπίπτουν σε κάποιον βαθμό. Συγκεκριμένα, η αντίληψη και η συμπεριφορά των καταναλωτών αυτών αναλύθηκε από το Γενικό Δικαστήριο από διαφορετικές απόψεις (ικανότητα συσχετίσεως και αναγνωρίσεως της γεωγραφικής προελεύσεως των επίμαχων προϊόντων ή υπηρεσιών, αφενός, και τάση να έλκονται από τον συνειρμό που δημιουργεί μια γεωγραφική ένδειξη, αφετέρου), καθώς και σε σχέση με διαφορετικές πράξεις αγοράς.

93. Δεύτερον, η Delta Lingerie υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009, καταλήγοντας, με τις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις, στο συμπέρασμα ότι υφίσταται, κατά τη διάταξη αυτή, κίνδυνος αντλήσεως οφέλους από την άνευ νομίμου αιτίας χρήση των σημάτων των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση, μολονότι είχε διαπιστώσει ότι δεν είχε διεξαχθεί από το τμήμα προσφυγών καμιά ειδική ανάλυση σχετικά με την ύπαρξη συσχετισμού των αντιπαρατιθέμενων σημείων στην αντίληψη του κοινού.

94. Αρκεί, συναφώς, η παρατήρηση ότι το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε τη νομιμότητα των επίδικων αποφάσεων υπό το πρίσμα του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009 μόνον αφού διαπίστωσε ότι η ανάλυση του τμήματος προσφυγών είχε στηριχθεί στην υποθετική βάση της υπάρξεως τέτοιου συσχετισμού, για να καταλήξει, στο τέλος της εξετάσεως αυτής, στη διαπίστωση της παραβάσεως της εν λόγω διατάξεως. Με τον τρόπο αυτό, σε αντίθεση με όσα του προσάπτει η Delta Lingerie, το Γενικό Δικαστήριο δεν παραβίασε τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009.

3. Πρόταση επί των ανταναιρέσεων

95. Δεδομένου ότι από την εξέταση των λόγων αναιρέσεως που προβλήθηκαν προς στήριξη των ανταναιρέσεων δεν διαπιστώθηκε καμία από τις πλημμέλειες που επικαλείται η Delta Lingerie εις βάρος των αναιρεσιβαλλομένων αποφάσεων, φρονώ ότι οι εν λόγω ανταναιρέσεις πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους.

VI. Πρόταση

96. Βάσει όλων των ανωτέρω, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει τόσο τις αιτήσεις αναιρέσεις όσο και τις ανταναιρέσεις και να καταδικάσει την The Tea Board στα δικαστικά έξοδα που συνδέονται με τις πρώτες και την Delta Ligerie στα δικαστικά έξοδα που συνδέονται με τις δεύτερες.